

OBSAH

Předmluva k prvnímu vydání	13
Předmluva k druhému vydání	17
I. KAPITOLA – ÚVOD	19
II. KAPITOLA – OBECNÉ PROCESNÍ OTÁZKY ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE VĚCNÝCH PRÁV	24
III. KAPITOLA – SOUDNÍ ŘÍZENÍ A DOBRÉ MRAVY	31
1. Obecné otázky	31
2. Pojmová stránka problému	32
3. Typové případy limitující aplikaci institutu dobrých mravů ..	37
3.1. Řízení končící vydáním konstitutivního rozhodnutí	37
3.2. Řízení o určení vlastnického práva	41
3.3. Vlastnická žaloba a rozpor s dobrými mravy	43
3.4. Smluvní veřejnoprávní prvek a § 3 odst. 1 občanského zákoníku	46
3.5. Řízení ve věcech práva na ochranu osobnosti a dobré mravy	48
3.6. Absolutní neplatnost právního úkonu a dobré mravy	49
3.7. Rozpor nařízení výkonu rozhodnutí s dobrými mravy	50
3.8. Imperfektní právní úkony a dobré mravy	51
3.9. Účelnost aplikace zákonného ustanovení o dobrých mravech ...	52
3.10. Přejedání nájmu bytu a dobré mravy	52
3.11. Dobré mravy a zaniklá práva či práva bez nároku	53
3.12. Uplatněná námitka promlčení a dobré mravy	56
3.13. Moderace smluvní pokuty a dobré mravy	60
3.14. Právní vztahy podléhající hospodářskému zákoníku a dobré mravy	61
3.15. Rozhodčí řízení a dobré mravy	61
3.16. Ustanovení o dobrých mravech při rozhodování o povinnosti provést určitá opatření	62
3.17. Mravnost právního předpisu jako celku a rozpor soudního rozhodnutí s dobrými mravy	62
3.18. Nabytí vlastnického práva na základě ustanovení o dobrých mravech	64
3.19. Odpovědnost za škodu a dobré mravy	64
4. Obecné otázky přezkumu	65

IV. KAPITOLA – PRÁVNÍ NORMY S RELATIVNĚ NEURČITOU PRÁVNÍ HYPOTÉZOU V ŘÍZENÍCH VE SFÉŘE VĚCNÝCH PRÁV	67
1. Vymezení pojmu	67
2. Typové případy právních norem s relativně neurčitou právní hypotézou v oblasti věcných práv	69
2.1. Sousedská práva	69
2.2. Vypořádání neoprávněné stavby	71
2.3. Zákonné majetkové společenství manželů	75
2.4. Podílové spoluvlastnictví	81
2.5. Věcná břemena	91
2.6. Držba	94
3. Závěr	96
V. KAPITOLA – ŘÍZENÍ V OBLASTI VĚCNÝCH PRÁV A TZV. PENĚŽITÉ NÁHRADY A ZPŮSOB JEJICH URČOVÁNÍ (VYBRANÉ OTÁZKY)	97
1. Obecná východiska	97
2. Vypořádání společného jmění manželů	98
3. Zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	119
4. Zřízení práva nezbytné cesty	137
5. Vypořádání nároků ze staveb na cizím pozemku	146
6. Omezení nebo zrušení věcného břemene	153
7. Zásahy do vlastnictví ve veřejném zájmu	158
8. Zpracování cizí věci	160
VI. KAPITOLA – HMOTNĚPRÁVNÍ A PROCESNÍ SOUVISLOSTI ŘÍZENÍ PŘI OCHRANĚ VLASTNICKÉHO PRÁVA	163
1. Vindikační žaloba	163
1.1. Postavení žalobce v řízení o vindikační žalobě	163
1.1.1. Osoby aktivně legitimované k podání vindikační žaloby	163
1.1.2. Skutečnosti dokazované žalobcem	166
1.1.3. Formulace žalobního návrhu (petitu)	168
1.1.4. Jakou věc lze indikovat, její individualizace a popis v žalobě	174
1.2. Postavení žalovaného v řízení o vindikační žalobě	177
1.2.1. Určení žalovaného	177

1.2.2. Pluralita žalovaných.....	178
1.2.3. Námitky žalovaného proti žalobě na vydání věci (vyklizení nemovitosti).....	179
1.3. Vindikační žaloba a ochrana vlastnického práva v novém občanského zákoníku.....	183
2. Řízení o vyklizení bytu zejména užívaného bez právního důvodu.....	195
2.1. Obecná východiska	195
2.2. Předpoklady a důsledky vyklizení bytu	198
2.3. Procesní limity analogické aplikace ustanovení o bytových náhradách a aplikace ustanovení o dobrých mravech a jednotlivé případy analogie ustanovení občanského zákoníku o bytových náhradách	202
2.3.1. Analogie a podílové spoluvlastnictví	205
2.3.2. Analogie a společné jmění manželů	207
2.3.3. Analogie u zrušení práva společného nájmu nikoliv manželů	212
2.3.4. Analogie a náprava majetkových křivd	213
2.3.5. Analogie a rozvedení manželé v bytě ve vlastnictví jednoho z nich	214
2.3.6. Analogie a služební byty.....	216
2.3.7. Analogie a družstevní byty	218
2.4. Zobecňující závěry ve vztahu k analogii a bytovým náhradám..	219
2.5. Vyklizení bytu a bytová náhrada opírající se o § 3 odst. 1 občanského zákoníku	221
3. Stavby na cizím pozemku a vypořádání nároků z tzv. neoprávněné stavby.....	223
3.1. Stavby postavené na cizím pozemku při existenci práva k tomuto pozemku, které později zaniklo.....	224
3.2. Stavby od počátku postavené neoprávněně na cizím pozemku..	232
3.2.1. Pojem neoprávněné stavby.....	232
3.2.2. Žalobní a procesní souvislosti řízení o vypořádání neoprávněné stavby	239
3.2.3. Řízení o vypořádání neoprávněné stavby	244
3.2.4. Způsoby vypořádání neoprávněné stavby	247
3.2.5. Způsoby vypořádání neuvedené v občanském zákoníku	254

3.2.6. Náhrady při vypořádání nároků z tzv. neoprávněné stavby.....	254
3.2.7. Stavby na cizích pozemcích v novém občanském zákoníku.....	255
4. Právo nezbytné cesty	256
4.1. Obecně.....	256
4.2. Podmínky pro zřízení práva nezbytné cesty.....	257
4.3. Procesní aspekty řízení o zřízení práva nezbytné cesty.....	270
4.4. Právo nezbytné cesty v novém občanském zákoníku.....	273
VII. KAPITOLA – SPOLEČNÉ JMĚNÍ MANŽELŮ.....	288
1. Procesní a hmotněprávní souvislosti řízení o vypořádání společného jmění manželů.....	288
1.1. Povaha řízení o vypořádání společného jmění manželů.....	288
1.2. Podmínky pro vypořádání společného jmění soudem a obecné otázky řízení.....	294
1.3. Procesní stránka rozhodnutí o vypořádání společného jmění manželů.....	303
1.4. Znalecké posudky v řízení o vypořádání společného jmění manželů.....	311
1.5. Aspekty vypořádání spojené s uplatněním nevyvratitelné domněnky vypořádání.....	316
2. Řízení o ochranu vlastnického práva k věcem ve společném jmění manželů ve vztahu k třetím osobám	321
2.1. Vlastnické žaloby	321
2.2. Určovací žaloby.....	324
3. Úprava užívání věci ve společném jmění manželů (bezpodílovém spoluvlastnictví)	329
3.1. Procesní rámec problému.....	329
3.2. Hmotněprávní stránka věci.....	332
4. Vybrané hmotněprávní otázky vypořádání společného jmění manželů	334
4.1. Parita a disparita podílů při vypořádání společného jmění manželů (bezpodílového spoluvlastnictví manželů)	334
4.1.1. Normativní východiska	334
4.1.2. Parita a disparita v dohodách o vypořádání majetkového společenství.....	336

4.1.3.	Vypořádání majetkového společenství soudem a disparita podílů	339
4.1.4.	Jednotlivé případy disparity	343
4.1.4.1.	Negativní okolnosti v manželství	343
4.1.4.2.	Princip zásluhovosti	353
4.1.4.3.	Další okolnosti ovlivňující výši podílů při vypořádání	359
4.1.5.	Právní úprava v novém občanském zákoníku	363
4.2.	Členský podíl v bytovém družstvu a podíl v obchodní společnosti a společné jmění manželů	365
4.2.1.	Úvod	365
4.2.2.	Členský podíl v bytovém družstvu a obchodní podíl a jejich zahrnutí do společného jmění manželů	366
4.2.3.	Nakládání s obchodním podílem a členským podílem, tvoří-li součást společného jmění manželů ..	377
4.2.4.	Členský podíl v bytovém družstvu a obchodní podíl a vypořádání společného jmění manželů	381
4.3.	Vnosy, investice a společné jmění manželů	400
4.3.1.	Obecná východiska	400
4.3.2.	Vztahy týkající se výlučných majetků jednotlivých manželů	400
4.3.3.	Vztahy týkající se majetku jednoho z manželů ve vztahu ke společnému jmění manželů	404
4.3.3.1.	Procesní aspekty vypořádání investic, vnosů a zápočtů	405
4.3.3.2.	Hmotněprávní aspekty vypořádání investic, vnosů a zápočtů	408
4.3.3.3.	Vypořádání investic na majetek, který již neexistuje ..	411
4.3.3.4.	Způsob výpočtu investic při vypořádání společného jmění manželů	412
4.3.3.5.	Redukce a valorizace hodnoty vnosu	417
4.3.4.	Náhrada vynaloženého na společný majetek	419
4.3.5.	Náhrada společného vynaloženého na oddělený majetek	424
4.3.6.	Investice do věci ve vlastnictví třetí osoby	428

VIII. KAPITOLA – ŘÍZENÍ VE VĚCECH PODÍLOVÉHO SPOLUVLASTNICTVÍ	431
1. Procesní souvislosti řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	431
1.1. Řízení před soudem prvního stupně	431
1.2. Vypořádání podílového spoluvlastnictví v širším smyslu	441
1.2.1. Obecné a pojmové otázky	441
1.2.2. Vypořádání podílového spoluvlastnictví v širším smyslu – procesní aspekty	444
1.2.3. Vypořádání podílového spoluvlastnictví v širším smyslu – hmotněprávní aspekty	448
1.2.3.1. Investice do společné věci	448
1.2.3.2. Užívání věci podílovým spoluvlastníkem nad rámec jeho spoluvlastnického podílu	455
1.2.3.3. Vypořádání společného závazku vzniklého spoluvlastníkům s pořízením společné věci	462
1.2.4. Vypořádání podílového spoluvlastnictví v širším smyslu v novém občanském zákoníku	463
1.3. Odvolací řízení	464
1.4. Náhrada nákladů řízení	469
2. Řízení o určení spoluvlastnického práva	471
2.1. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení	472
2.2. Formulace žalobního návrhu (petitu)	475
3. Ochrana věcí v podílovém spoluvlastnictví proti zásahům třetích osob	478
3.1. Vlastnické žaloby	478
3.2. Určovací žaloby	481
IX. KAPITOLA – SPOLEČNÉ JMĚNÍ MANŽELŮ V NOVÉM OBČANSKÉM ZÁKONÍKU	482
1. Charakteristika nové právní úpravy	482
1.1. Úvodní poznámky ke společnému jmění manželů	482
1.2. Zákonný režim společného jmění manželů	482
1.2.1. Vymezení společného jmění manželů	482
1.2.2. Správa společného jmění manželů v zákonném režimu	486
1.2.3. Vypořádání společného jmění manželů – obecné principy	488
1.2.4. Dohoda o vypořádání společného jmění manželů	489

1.2.5. Vypořádání společného jmění manželů rozhodnutím soudu	490
1.2.6. Vypořádání společného jmění manželů na základě nevyvratitelné domněnky vypořádání.....	493
1.3. Režim společného jmění manželů založený rozhodnutím soudu	493
1.4. Smluvený režim společného jmění manželů.....	497
1.5. Ochrana práv třetích osob ve vztahu ke společnému jmění manželů.....	504
X. KAPITOLA – PODÍLOVÉ SPOLUVLASTNICTVÍ V NOVÉM OBČANSKÉM ZÁKONÍKU	508
1. Charakteristika nové právní úpravy.....	508
1.1. Právní úprava spoluvlastnictví	508
1.2. Základní ustanovení	512
1.3. Spoluvlastnický podíl	513
1.4. Správa společné věci.....	515
1.5. Oddělení ze spoluvlastnictví a zrušení spoluvlastnictví	519
Věcný rejstřík.....	525